

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

UPPSALA
UNIVERSITET

Pa / O. F. P.

*Prof. Linn.
Sv.*

DIKTER

AF

ANDERS LINDSKOUG

***

PÅ FÖRFATTARENS FÖRLAG
I KOMMISSION
HOS ESAIAS EDQUIST, UPSALA

Pris: 1 krona

SECRET

CONFIDENTIAL

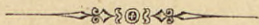
THE GREAT NATIONAL BANK
OF THE UNITED STATES
NEW YORK

NEW YORK, N. Y.

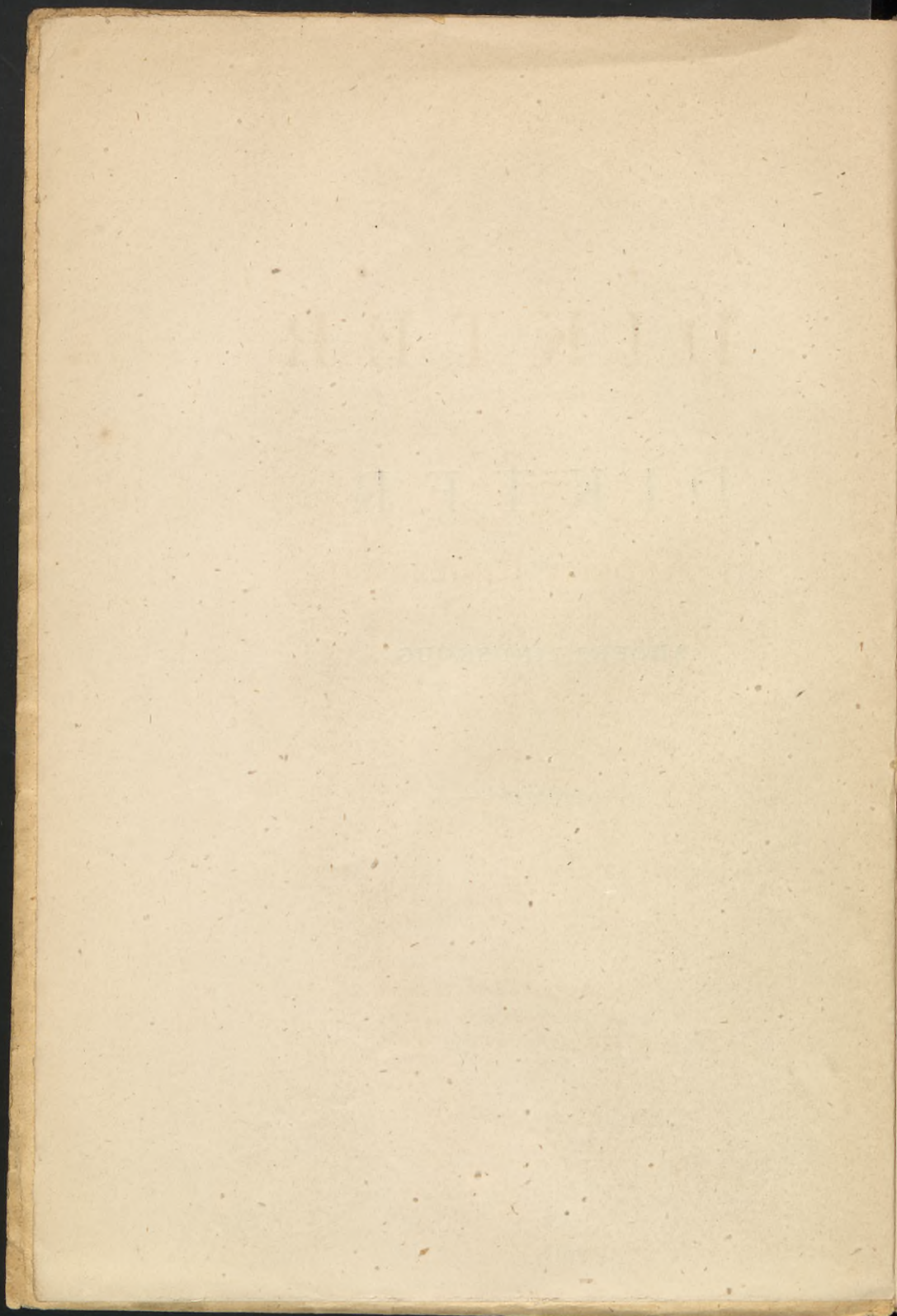
DIKTER

AF

ANDERS LINDSKOUG

DIKTER

AF

ANDERS LINDSKOUG.

PÅ FÖRFATTARENS FÖRLAG
I KOMMISSION
HOS ESAIAS EDQUIST, UPSALA

J. K. T. B. R.

ANDERSSON

UPSALA 1881
ESAIAS EDQUISTS BOKTRYCKERI

INNEHÅLL.

Förord	sid.
Till min mor	1.
Solglimten	3.
Solnedgång	5.
Hedens blomma	7.
Kämpa	10.
Mina fjell	12.
Värqvällen	14.
Förgättnigej- blomman	16.
Vid Borgholms slottsruin	20.
Lärkans sång	22.
Nattliga tankar	24.
Romans	26.
Herdens sång	28.
Vandreriskan	34.
De döende kämparne	36.
En natt på Amandas graf	38.

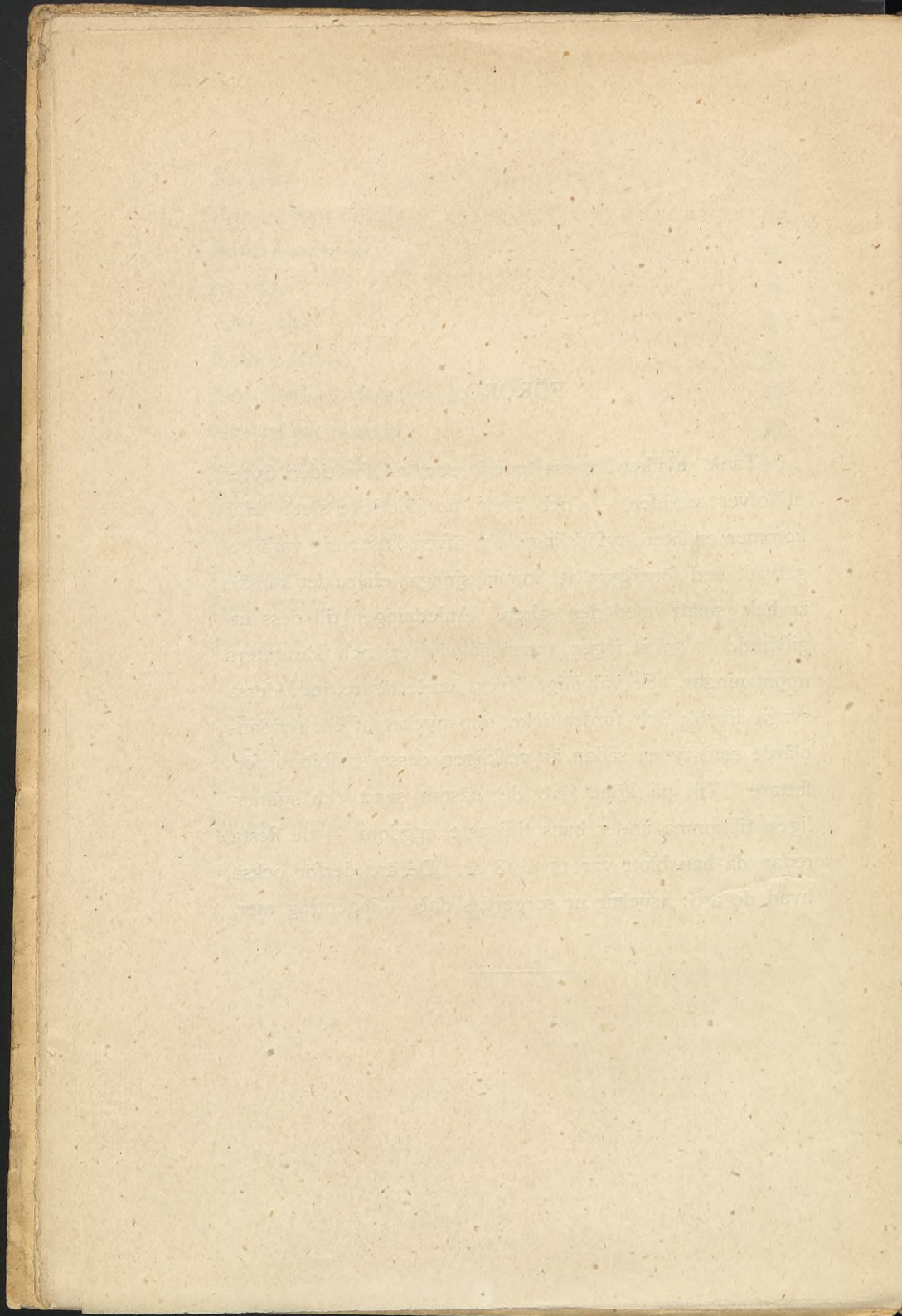
Sucken	42.
Hon tänker på dig	44.
Strömma du tår!	45.
Se upp!	47.
"Det julas"	48.
Småfoglarna	50.
Temistokles' afskedssång	52.
Studentens monolog	54.
Josefs och Marias afsked från Nazareth	56.
Afskedet	60.
Bonden	61.
Rosen	63.
Erik XIV	66.
Julnatten	73.
†	75.
Till syster B.	77.
Värmorgonen	79.
En nyårsnatt	81.
Söndagsmorgon	87.

FÖRORD.

Tänk, hvilken massa poesi, som nu för tiden flyter ut öfver världen — och ännu är det icke slut! Här kommer en liten nyfödsling, som äfven låtsar sig vara begåfvad med förmågan att kunna sjunga, ehuru det kanske är helt smått med den saken. Anledningen till dess utgifvande är också ingen annan än vänners och kamraters uppmaningar. Se välvilligt öfver, ärade läsare, med dessa svaga försök och fordra icke för mycket af en hyddans olärde son, ty en sådan är verkligen dessa småbitars författare. Till på köpet äro de nästan samt och synnerligen tillkomna under hans tidigaste ungdom — de flesta redan då han blott var 17 à 18 år. De äro därför också hvad de äro: »suckar ur sorgernas dal» — ingenting mer.

Till min Mor.

 , Du min Mor, uti hvurs hulda sköte
Jag saligt slumrade så mången gång!
Jag älskar Dig, jag skyndar till Ditt möte
Och lägger ner för Dig min enkla sång,
Ett ringa offer, men så hjertligt menadt —
Ack tusen gånger bättre Du förtjenat.

Tack för alt godt, som Du mig har bevisat,
Tack för den vård, Du mig så huldrikt gaf!
Tack för hvar gång Du sorgen hos mig lisat,
Tack för Du ledde mig på lifvets haf,
Tack för hvar blick ifrån Ditt klara öga —
Hvad den var lik en stjernas i det höga!

Tack för hvar gång för min skull Du har vakat
Och sömnens ro i nattens stillhet glömt!
Tack för hvar njutning, Du för mig försakat,
Tack för Du älskat mig så högt och ömt!
Tack för hvar gång Du tog mig upp i famnen —
Ack, den för gossen var den bästa hamnen.

Tack för hvar gång Du emot himlen sände
För mig Din kärleksfulla, varma bön!
Dess dufva ofta sina vingar spände,
Jag mins det nog — hon blef ej utan lön:
Olivebladet i sin mun hon förde
Tillbaks från Gud: ett tecken att han hörde.

Förlåt, min Mor, hvad jag mot Dig har felat,
Med skam och blygsel tänker jag derpå.
Emot den kärlek, Du mig har tilldelat,
Ack, hvad kan min väl deremot förslå?
Dock Dig jag minnas skall i fröjd och smärta,
Din bild står gömd uti ett tacksamt hjerta.

Solglimten.

Det var mörkt i Guds hus,
 Öfver lifskällans ljus
 Drog af moln en förskräckande här.
 Då föll blomman i mull,
 Redan liflös, omkull,
 Glömsk af mödan och striderna der.

Der så hoppfull och god
 Hon bland granarna stod
 Göt en sörjande flicka sin tår,
 Och der trastén hvar dag
 Slog de jublande slag
 Hördes ugglornas jemrande chor.

Då kom maj. I Guds hus
 Sattes strålande ljus,
 Och så bländande klar glänste skyn.
 Utur människans barm
 Flöt hvar känsla så varm —
 Gladt rann blodet bak rodnande hyn.

Och en solglimt så ren
Föll på blomman, som se'n
Lät sin stängel på nytt spira opp;
Och när flickan igen
Fick sin flyende vän,
Tändes åter det slocknande hopp.

Det är dag, det är natt,
Det är mulet och gladt —
Lycklig den, som en solglimt kan få!
Lycklig den, som har mod
Att ur verldslifvets flod
Skåda upp mot det vinkande blå!

Solnedgång.

Bak fjerran berg, bak grönklädd skog
 Går solen ned, hon känner nog
 Den famn, som henne väntar.
 Hon skyndar då och är så glad,
 Men tyst bak aspens lätta blad
 En sorgsen zefyr gläntar.

Och blommans kalk sig sluter till
 För daggens tår, som tyst och still
 Från himlen nederfaller.
 Sitt qvåde trasten slutat slå,
 Och snart i bäckens böljor små
 Sig spegla stjernkristaller.

O du, min andes vinge, sänk
 Dig ned i nattens lugn och tänk:
 Här är mig godt att vara!
 Dit ljusets källa gått förut
 Med kärlek i sin barm till slut,
 Der räds du ingen fara.

Der frid och kärlek välla opp
Som doft från nattviolens knopp
Du tyst din längtan dölje!
Dit solen stiger rosenröd,
I upp- och nedgång, lif och död,
Du henne alltid följe!

Nu hvilar qvällen full af tröst
Sitt hufvud mot naturens bröst
Och slumrar i dess sköte;
Sig gjutit frid på lifvets ström,
Och i en saligt stilla dröm
Med Gud min själ gör möte.

Hedens blomma.

På brungula heden
 En blomma sköt opp
 Vid dagarnes skeden,
 Vid nätternas lopp.
 Hon växte i sanden
 Bland blommande ljung,
 Säg grånande randen
 I fjerran så tung,

Men gladdes åt lifvet — hon var ju så ung.

Dess spädväxta stängel
 Sig böjde hvar gång
 Som zefyr, dess engel,
 Med lekande sång
 Ut öfver de späda,
 De snöhvita blad
 Bevingad sågs träda
 Med jubel å stad —

Hon nickade vänligt, och hon var så glad.

Sköt blixten ur skyar,
 Blef zefyr för sträng,
 Föll regnet i byar
 På åker och äng,
 Då räddes den lilla
 Att mista sin skrud,
 Och hon bad så stilla
 Med tynande ljud,
 Att sol'n måtte lysa på Herskarens bud.

Och bönen den hördes,
 Och solen stod fram
 Ur molnen, som fördes
 Långt bort, — hon förnam
 En stråle sig bränna
 På nytvättad kind
 Och tyckte sig känna
 En svalkande vind,
 Som kom så balsamisk från doftande lind.

Men vinden mer brände,
 Och ljufheten svann;
 Ej svalka hon kände —
 Det lågande spann,
 Som frustar i höjden,
 Gaf henne sin död.
 Och slut blef på fröjden
 Vid plågor och nöd; —
 Hon kunde ej tåla den brännande glöd.

O menska, när sanden
På stigen blir het,
Och trånande anden
Ej sällhet mer vet,
När friden är röfvad
Ur hjertat i tvång,
Blif icke bedröfvad,
Det dagas en gång,
När slutligt du helsas af englarnes sång.

Kämpa.

Säg du natten på din himmel skymma,
 Säg du solen derifrån gå ner,
 Kände friden ur ditt hjerta rymma
 För att aldrig fästa bo der mer?
 Säg du världen, hänande din smärta,
 Sätta mot din bön ett stålsatt hjerta?

Säg du stormen kring din hjessa skaka
 Hvarje frukt ur ditt förhoppnings träd?
 Säg du tviflet komma mörkt tillbaka
 Att i själen så sin dystra säd?
 Kände du, hur ångerns mask dig tärde,
 Och hur sjelf du med ditt blod den närde?

Ser och känner du ännu en smärta
 Som af tusen marter, tusen qual,
 Flyg till Kristus, till hans hulda hjerta,
 Gråt med honom uti Kidrons dal!
 Spänn på Golgatha med döden bälte,
 Vinn din seger såsom lifvets hjeltel

Kämpa emot mörkrets onda magter,
Tro på Gud, och han dig hjälpa skall!
Sjunk ej ner i tviflets hemska schakter,
Då är vägen kort till död och fall.
Se mot himlen i din nöd så gerna,
Och dig lysa skall Guds egen stjerna.

Mina fjell.

Har du, o främling, skådat de snöbetäckta fjell,
 Som himlen uppå starka skuldror bära,
 Och har du sett vid polen uti novemberqväll
 De vilda norrskensflammor molnen skära,
 Och har du hört hur Bore med djupa toners gång
 På drifvor höres sjunga sin evigt friska sång?
 Då har du hört den bästa sång i Norden.

Men fjellen, dessa jettar, betrakta dem och se,
 Hur trygt de stå med vintern på sin hjessa!
 Det är en syn, som kommer Allfader sjelf att le
 Deröfver att så skönt han stälde dessa;
 Och englarne deruppe på gylne strängaspel
 Besjunga hvad som Skandien här kommit har
 till del, —
 Den sången ljuder skönt i himlens salar.

I söder fins väl rikdom, vi veta det ju nog,
 Och der mer varm på fästet solen glöder,
 Men ej så varmt ett hjerta, som Svenskens, nånsin
 slog

För kung och fosterland och trogna bröder,
 Och han har mod i bröstet och uti benen merg,
 De höga fjell han gör till eldsprutande berg,
 Om fienderna hit sig vilja tränga.

När solen emot vester om dagen styr sin färd,
 På fjellets topp en stund hon tyckes stanna,
 Vår nord är dock det bästa hon sett i all vår verld,
 Och emot den hon blottar mild sin panna.
 Ja, äro vi ej rika, vi män i nordanland,
 Som hägnas af den starka, den höga fadershand
 Igenom jordens mäktigaste drottar?

Och se'n, hvad ljusa lågor gå öfver fjellen opp
 Uti den månbelysta vinterqvällen!
 Då klarnar hvarje sinne, då ljusnar hvarje hopp
 Liksom den stjernbesädda himlapellen.
 O, res ditt hufvud, Svea, och höj en tacksam blick
 Till Honom, utaf hvilken du allt det sköna fick,
 Och se din fågring flamma uti molnen!

Stån kvar, I nordens resar, och visen att här bor
 Ett folk, som kan försaka och kan lida,
 Som jemväl på sin fader i alla skiften tror,
 Ehvad det gäller plöja eller strida.
 Och sjung, du trogne Bore, som fordom mången gång
 Du sjöng i vikingssegel din nordanfriska sång;
 Då lifvas upp den gamla hjelteandan.

Vårqvällen.

Molnen rymt från himlens pell,
 Och uti den lugna qväll
 Tusen stjernor glimma.
 Skalden tar sin lyra fram,
 Under vintern hölj'd af dam,
 Börjar sedan rimma.

Drifvan har från bergets topp
 Uti vatten löst sig opp,
 Sorlat ned i dalen,
 Skummar der i fröjd och lek —
 Under vestanvindars smek
 Lifvas döda alen.

Skönt nu är, då sol och vår
 Följa uti vinterns spår,
 Gifva jorden värma;
 I Guds herliga natur
 Under björkar, bok och fur
 Får man åter svärma.

Luften är så ren och blid,
Uti qvällens tysta frid
Höras ljufva toner:
Det är englars harposlag,
Som vid slutet af hvar dag
Klinga från äoner.

Grässets stängel skjuter opp,
Och på träden knopp vid knopp
Prålar med förhoppning.
Menska, låt din sorg ta slut,
Låt ditt hopp igen slå ut
I en värlig knoppning!

Förgätmigej-blomman.

Långt ute på den gröna ängen, der ån som ett silfverbälte slingrade sig fram, stod en gång en liten blå förgätmigej. Dess öga hade nyligen i morgonstunden öppnat sig för den lifvande solens strålar, och hon såg sig nu för första gången om i den vida världen. Det var visserligen ej mycket hon deraf såg, men för henne, den lilla, oskyldiga var det tillräckligt, och hon gladdes i sin själ åt allt det härliga, som tedde sig för hennes blickar. Ack, det var så skönt, när den svalkande vestanvinden andades fram öfver henne och viftade i bladen, — hon vaggade sig in i ljufva, värliga drömmar.

Bland många andra föremål, som ådrogo sig hennes uppmärksamhet, var äfven en stor tistel, som skjutit upp helt nära vid hennes sida. Med rädda blickar såg hon upp till denna ängens spjutbeväpnade drottning, hvilken stod der stolt, utan att ens kasta en blick till den stackars förgätmigejen. Redan bar tisteln på sitt hufvud en glänsande krona, väfd af

det finaste silke. Alla små blommor der omkring sågo med vördnad upp till henne, och förgätmigejblomman undrade, om icke äfven hon skulle kunna komma så högt. Hon sköt upp så mycket hon förmodde. Det ena gräset efter det andra lemnade hon bakom sig, men så hög som tisteln kunde hon dock aldrig blifva. En dag, då det var ovanligt varmt, och tisteln af lefnadströtthet lät sina blad hänga nedåt jorden, passade förgätmigejen på och bad så vackert att få hvila sitt hufvud på hennes stora blad. Efter en stunds betänkande gaf tisteln slutligen sitt bifall, och nu kunde förgätmigejblomman med större bekvämlighet än förr se sig omkring. Dagen derefter kom ett vederqvickande regn. Tisteln reste åter upp sina blad, och tårarne glindrade i den blå förgätmigejkalken — det var sorgetårar öfver en försvinnande lycka. — »Håll dig blott fast,» sade tisteln, »så skall du få följa mig.» — »Tack», suckade den lilla blomman och lade sakta sitt hufvud bort om en stor tagg på det breda bladet. Väl sårades hon ganska ofta, då vinden for fram öfver dem, men hon glömde allt för sin lycka. Högre och högre sköt hon upp — så högt, att hon riktigt svindlade, när hon såg nedåt. — »Är du rädd?» frågade tisteln och gjorde en liten knyck på nacken, så att taggen trängde tämligen djupt in i den stackars förgätmigejens hjessa. — »Ja,» svarade hon, »och nu kan jag icke längre följa dig, ty mitt hufvud värker så förfärligt. Blif

nu här hos mig och skjut icke högre opp!» — »Hvad säger du? Skulle nu jag stanna, jag, som ännu icke är halfvuxen? Nej, men följ du mig, och jag skall visa dig så mycket skönt och herligt som du någonsin kan önska.» — »Jag kan icke», suckade den lilla, under det hennes hufvud mer och mer sjönk ned emot jorden. Ingenstädes kunde hon hålla det uppe. »Ack, hvilken bedragare», tänkte hon, och en stor tår dallrade i hennes blåa öga. »Nu vill jag vissna och dö, ty för mig fins intet mer att lefva för i denna verlden; — min sommar är flyktad, och mitt lif är förspildt. Hvad skall jag göra här?» — under det hon så klagade fick hon i sin närhet höra några glada barn, som sprungo omkring på ängen. Snart kommo de ock dit, der hon stod. Deras kinder blomstrade af helsa och deras ögon strålade af glädtighet. — »Ack, hvilken präktig förgätmigej!» utropade en flicka om tio år, som utmärkte sig framför de andra genom en sällspord grad af skönhet och ett behag så okonstladt, så oskuldsfullt, att englar kunde le dervid. »Tänk, om vi skulle plocka sådana och af dem binda en krans till mamma, då hon i morgon firar sin födelsedag!» — »Ja, låt oss det», utropade de andra i korus. Sagdt och gjordt. Kransen blef bunden och under de glada barnens jubel hemburen samt satt på en glänsande hvit porslinstalrik med vatten uti, och der trufdes de små blommorna så väl. Ändtligen, då det var långt efter födelsedagen, blefvo

de allesamman utkastade på gården och förtrampade,
men än i döden gladdes den lilla blomman öfver, att
hon dock icke varit så onyttig i världen.

Vid

Borgholms slottsruin.

Stolta minne af förflutna tider
 Djupt beundradt utaf hvar och en!
 Medan tidens hjul jemt framåt skrider
 Lemnar du i hafvet sten för sten.

Mossa växer uppå dina väggar,
 Stolta slott, hvar är din forna ståt?
 Ömkligt ser du ut och jemt du eggas
 Dystra molnet till beständig gråt.

Ingen vandrar mer i dina salar, —
 Ingen mö ser längtande åt sjön
 Från ditt fönster, der blott vinden talar
 Om hur du en gång var stolt och skön.

Ingen svärdsklang höres mera ljuda
 Och ge eko i de höga rum; — — —

Nej, ty riddarne hvarandra bjuda
Fredligt handen i Elysium.

Inga dofva suckar mera stiga
Inom dig från djupt beklämda bröst:
Alla röster uti slottet tiga,
Du står kvar från flydda dar en röst.

Ingen gåta gissas mer kring hällen; —
Nej, ty brasan sprakar der ej mer.
Och dit samlas ingen mer i qvällen, —
Luna ensam sorgsen blickar ner.

Inga sporrar höras mera klinga
Emot golfvet under dansens fröjd, —
Från »Kapellet» inga böner svinga
Sig med längtan emot himlens höjd.

Krönta hjessor vistas ej derinne —
Nej, du är förskjuten arma borg!
Ensam står du med ditt dunkla minne,
Ensam . . . ensam med din egen sorg!

Ja, stå kvar och vittna hvad du varit —
För hvar svensk du blifva skall en vän —
Vittna högt, du, om den tid, som farit,
Sköna borg än i förstörelsen!

Lärkans sång.

»Jorden är herlig nog att lära oss
 himmelen vänta,
 Men icke herlig nog att lära oss
 himlen förgäta.»

Rückert.

Vintern var förgången,
 Lärkan kom med sången
 Till vår bygd igen.
 Blad och knoppar svälde,
 Källan hastigt välde
 Upp och famntog blåa himmelen.

Sorgsna tankar veko,
 Glädjens ton gaf eko
 Ut i hvarje bröst,
 Och det glada hjertat,
 Förr så klämdt och smärtadt,
 Slog föryngradt utaf hopp och tröst.

Nu jag ofta tänkte,
 När som solen blänkte

Uti eterns sal:
Det blir skönt att fara
Upp till himlen klara,
Skiljas evigt från allt jordiskt qual;

Der ej tårar gjutas,
Der ej våren slutas,
Der är evig frid —
Ifrån högre zoner
Hördes lärkans toner:
Vaka troget blott och bed och strid!

Nattliga tankar.

Höga Luna! du, som trånsjuk ser
 Uppå jordens låga dalar ner!
 Längta ej ifrån den plats du har;
 Skön din bana är, så ren, så klar.

Ack, om menskans bana vore så
 Uppå jorden ren och klar! ja då
 Vore annat ej än fröjd och lek,
 Ingen sorg, ej oro, flärd och svek!

En gång stundar qvällen väl för mig,
 Ack, den sista, då jag upp till dig
 Genom grafvens port får fara säll —
 Kom då snart, o du, min lefnadsqväll!

Eller kanske är ej menskans själ
 Skapad för ett evigt högre väl?

Skall den svinna lik ett blomsterdoft,
Bli till intet såsom kroppen stoft?

Finnes ej en högre makt, en god,
Som deruppe har sin segerstod
Evigst stäld? — Är anden ej en fläkt
Af en evig faders andedräkt?

Hvem kan svara mig derpå, hvem vet,
Om det finnes en odödlighet?
Hvem ransakar i de schacters natt,
Der ett mål för forskningen blef satt?

Ack, blott trones blåa hyacint
Kan oss genom tviflets labyrint
Leda ut med ett odödligt hopp,
Hvilket visar till en himmel opp.

Romans.

Bland lindens kronor i aftonstunden
 En näktergal
 Slog ljufva toner, som genom lunden
 I enslig dal
 Så herligt búros på luftens våg
 Bland högre rymder i stilla tåg.

Då smög en flicka i stilla qvällen
 Mot skogen hän,
 Små stjerner logo från himlapellen
 Uppå dess trän.
 Hon hörde tonernas klara ljud,
 Som qvälde fram på naturens bud.

Då häfdes barmen af salig längtan,
 Och hjertat slog,
 Men framåt flög hon med ljufvig trängtan,
 Och läppen log —
 Hon ville skynda att möta den,
 Som gick i skogen, en trogen vän.

Allt mera fram hon mot målet hastar
Och skyndar sig.
Lik bleka Luna, som aldrig rastar
Uppå sin stig.
Så framåt bär det mot vännens famn,
Och hjertat hviskar så gladt hans namn.

Och snart hon hinner till gröna skogen,
Men ingen vän
Som förr ses komma så glad och trogen
Mot henne än.
Hon sade: stjerna i rymder blå,
Kan han väl svika sin flicka så?

Förtviflad stod hon på kända kullen,
Och tåren rann,
Men djupt hon önskade bo i mullen
Som mången ann,
Och glömma världen, dess svek och list
Se'n allt, hvad kärast hon egt, hon mist.

Från hennes lidande, unga hjerta
En suck sig bröt.
Så full af vemod, af sorg och smärta
Hon ögat slöt,
Men i den ensliga, sköna dal
Nu slog ej mera dess näktergal.

Herdens sång.

På snöbetäckt fjell
Hvar morgon och qväll
Jag vallar min hjord
Och sjunger min sång;
Jag lefver så nöjd
I dal och på höjd
Och lyssnar med fröjd
På svanens musik
I vasskransad vik.
Jag diktar ock sjelf
De visorna små,
Dess toner ej gå
Som brusande elf;
Den sipprande bäck,
Som porlar så mild,
Den klagande neck,
Från menskorna skild, —
De äro mig nog,
Jag sjunger som de,
Och ängarnas fé

I doftande skog
Mig leende hör.
Då är jag så glad
Och önskar ej mer
Om ock hvad jag qvad
Som genljudet dör;
Då vidgas mitt bröst,
Då höjes min själ,
Och jordlifvets röst,
Af missljud så full,
Hon dör bort.

Ej när mig ett qual
I grönskande dal;
Mitt lif är en lek
Och leken är säll.
Ty menskornas svek,
Om sorg och förtret
Mitt hjerta ej vet.
Som fogelen fri
Och sorglös som den,
Jag står på mitt fjell
Och ser Guds natur,
Det sköna deri,
Den grönklädda fur
Är blifven min vän:
Vi tolkat hvarann
Våra känslor — jag fann

Henne nöjd med den lott,
Som hon fått.

Min barndom förflöt
I dälernas sköt
Så ljuf som en dröm,
Och bäckarnes porl
Och flodernas sorl
Jag ger mitt beröm;
De sjöngo för mig
Sin nattliga sång,
Då, trött af min gång
På obanad stig,
Jag lade mig ned
I aftonens fred
Så lugn i mitt sinn
Och slumrade in.
Hvar stjerna så klar
I azurn den blå
En fridshelsning var
Från verldarnas Gud.
När englarnes här
De kronorna tändt,
Och icke ett ljud
Man hörde — o då
Jag trodde mig re'n
I himmelens sal
Bland helgonens tal;

Jag såg hur det sken,
Jag hörde hur skär,
Hur herlig och klar
Lofsången der var,
Som ur englarnes bröst
Välde fram.

När natten blef slut,
Och rodnande skyn
Vid himmelens bryn
Tog solen i famn,
Och hon uti glans
Gick glädtigt sin dans
Kring rymderna ut,
Då sökte jag hamn
På bergshällens topp
Med tjusning och hopp.
En ånga så skön
Mot himmelen steg,
Och hvitsippan neg
Och barrklädda fur'n, --
Jag såg hur natur'n
Andäktigt höll bön.

Kom middagens brand,
Vid källornas rand
I böljans kristall
Jag släckte min törst

Så ljuftigt, och all
 Min plåga försvann,
 Och mitt öga det brann
 Ack, så sällt!

Med glödande kind
 Sjönk solen i blod,
 Och aftonens vind
 Så svalkande, god
 I dalarna sprang.
 Vid skällornas klang
 Man hjordarne såg
 I ordnade tåg
 Församlas till ro,
 Och sången ljöd klar,
 Och eko gaf svar
 Från dvergarnes bo.

Så flydde min tid;
 Så flyr den ännu,
 Och Herren så blid
 Om mig håller vård.
 I aftonens frid,
 I stormen så hård —
 Ehvart jag än är —
 Hans hand mig dock bär
 Och frälsar mig huldt
 Ifrån nöd . . .

Jag har ej begär
Att lefva en gång
I menskornas bröst,
Då tystnat min röst
Så väl som min sång.
Ej hoppet jag har,
Att ryktet upptar
En gång i sin famn
Den fattiges namn,
Som vandrar förglömd,
För menskorna gömd
Bland buskar och al,
Bland getter och lam
I grönskande dal.
Jag lockar dock fram
En lekande ton
Ur flöjten, den går
I tankarnes spår
Till Allfaders thron.

Vandrererskan,

Dömd att lida, dömd att vandra,
 Sorgsen tiggande mitt bröd,
 Har jag dock en gång som andra
 Varit fjerran från all nöd.

Ack, en gång, när detta hjerta
 Svälde högt af tro och hopp,
 Trodde jag, att andras smärta
 Var en dikt blott, funnen opp.

O, min Gud, när vill du lossa
 Kedjan, som min ande band?
 När, ack, när min boja krossa,
 När mig föra till ditt land?

Skall mitt hjerta fäfängt snyfta
 Långe än vid nådens port?

Har väl syndens mörka klyfta
Stängt för evigt ljusets ort?

Nej, o Gud, du dig förbarmar
Öfver ett förvilladt får;
Och hur världens ondska larmar,
Tyst i dina spår jag går.

Kanske snart du till dig tager
Trötta, sorgsna vandrerskan,
Som vid nötta stafven drager
Kring och ber om bröd hvar man.

När förfrusen, stel af vinden,
Jag på tiggda biten ser,
O, då rulla öfver kinden
Smärtans bittra tårar ner.

Och då biter jag och gråter,
Gråter, biter om igen,
Tills jag trött mitt öga låter
Slumra in till morgonen.

De döende kämparne.

Björn.

Nornornas blodsdöm mitt öra förnimmer,
 Ögat den ser uti stjernornas glimmer,
 Festen var ryslig, — den blir mera skön,
 Som uti Valhall oss redes till lön.

Sigurd.

Djerft för Valkyrian på frustande fålen,
 Lätt som från solen den lifvande strålen —
 Härlig var leken med rasslande svärd;
 Hell dig Valhalla, du hjeltarnes värld.

Björn.

Klinga mot klinga och doppad i blodet,
 Det var en syn det, som eldade modet.
 Fram öfver fallande hjeltar jag klef —
 Oden blott vete, hur sårad jag blef.

Sigurd.

Skölden, för tung för ungdomliga armen,

Slängde jag undan och blottade barmen.
Svärdet i luften så tjusande hven —
Ingen mig klandrar; nog slogs jag för en.

Björn.

Ingen dig klandrar. — Valkyrian mig vinkar,
Lockande mjödet i bägaren blinkar.
Blodig är skruden i afton jag bär,
Derför hos Oden jag välkommen är.

Sigurd.

Vänta, jag följer. Väl sprang hon, min klinga,
Dock kan till Valhall jag henne väl bringa,
Ännu hon när väl ett hjerta som förr,
Än kan hon öppna till Vallhall en dörr.

Björn.

Brage på gullharpans dallrande strängar
Börjar en sång, och på rosklädda ängar
Hemfarna hjeltar så lustigt jag ser
Tumla omkring, att Valkyrian ler.

Sigurd.

Ack, att det dödande, blixtrande stålet
Icke mig genast framförde till målet!
Nu vill jag ditåt, nu längtar min själ —
Klinga, hvar är du . . . nu fly vi. Farväl!

En natt
på Amandas graf.

⊗, hvilken natt! o hvilken ryslig natt!
Hör, stormen sliter uti skummig bölja!
Är stjernan ej på himlens bäge satt
Att med sin blick de viljna menskor följa?
Jo, det kan hända, men den sista svann,
Som bleknad der vid horisonten brann.

O skåda hit på jorden än en gång
Igenom den, du dyrkade Amanda!
Ett ögonblick! O, natten är så lång,
Min själ bland qvalets bränningar vill stranda.
En blick af dig, jag vet, jag vet det väl,
Kan värma kylan i min frusna själ.

Förr kom du till mig, kom uti min famn,
Och hviskade så ljuft uti mitt öra
Om fröjd och sällhet utan jordiskt namn,
Och jag blef aldrig trött utaf att höra —
Nu tiger du, hur än jag ropar dig,
Ett ord du har ej öfrigt, ack, för mig.

Nej, du är stum, du hulda, du är kall,
 Den bleka läppen aldrig mera glöder,
 Ett dödens byte är du — och, hvad skall
 En ros i norden, fostrad uti söder?
 Ditt hjerta, likt en glödande vulkan,
 Förkyldes här på lifvets ocean. —

Nu är det tyst, den fasansvärda storm
 Har någonstäds i verlden gått till hvila,
 Men mörka bilder med förskräcklig form
 Stå fram för ögat, upp och ned de ila —
 Hvad gyckel, ack, utaf min fantasi
 Som aldrig, aldrig mer kan redig bli.

Du ömma själ, du kunde älska så
 Som ingen, ingen uti denna verlden
 Och därför väl du gjorde till det blå
 Den utaf mig så ömt begrättna färden.
 Hvart skall jag gå? För trång är jordens krets
 Och allt för låg är klippans högsta spets.

Här står jag uti mörker på din graf
 Och skådar in, långt in i evigheten,
 Der ser jag dig i ett eteriskt haf
 Af ljus, omsväfvad utaf saligheten;
 Ditt öga, ack, som blickar än så ömt
 Häntyder på, att mig du ej har glömt.

Mitt öga vattnas — hvilken ljuflig tår!
 Den första jag på länge, länge gjutit.
 Som balsam faller den på hjertats sår,
 Det sår, hvarur min lifskraft snart har flutit.
 Ack tårens dagg från ögat ljuflig är,
 När smärtans eld man i sitt hjerta bär.

Det brusar i min hjerna — hvilket dån! —
 Som själens verkstad skulle söndersprängas.
 O, Hertha, jag din mest förskjutne son,
 Jag ville helst med dina döda trängas,
 Ty ej du har en sällhet mer för mig,
 Och törnen frodas på min dystra stig.

Hos dig, vår moder, vill jag söka skydd,
 Jag är så trött, så trött, min ande längtar
 Dit bort, der lifvets gåta finnes tydd,
 Till grafvens sköt nu själens hydda trängtar;
 Der finnes hvila der, der finnes frid,
 Och här är intet utom gråt och strid.

I söder blixtrar det. O se dit hän,
 Der Eistrasaltet sina vågor rullar!
 Jag är så trött, de darra, mina knän,
 Hör åskans gång! Hon mig till söms nu lullar —
 Ja, jag vill sofva på Amandas graf
 Och här nu lägga ned min vandringsstaf.

O, se i norr, der polens stjerna står,
De vilda norrskensflammor ystert tåga!
O, herliga natur, som menskan slår
Med djup förundran! — Hvilken präktig låga,
Som nu flög ned och lyste jordens rund!
Så fick jag lugnet här ännu en stund.

Sucken.

Du Gud, som högt bland stjernor bor!
 Tag mot den suck, jag dig förtror!
 O, skänk mig lugn och frid och tröst,
 Tag bördan bort utur mitt bröst!

Hvad är jag arme utan dig?
 Ett stoftgrand blott på töcknig stig,
 Förtrampad utaf ödets fot,
 En lek för vilda stormars hot.

Jag har ej ro; jag längtar dit,
 Der afund bannlyst är och split,
 Ty rysligt plågas här min själ
 Utaf att vara stoftets träl.

Här fins ej dryck, som svalka kan,
 Ej hviloplats jag nånsin fann,
 Och lugnet flyr utur mitt bröst
 Vid hånande demoners röst.

Min väg är tung och nattbetäckt,
Ej skingras dimman af en fläkt,
När tårar strömma på min kind,
De torkas ej af himlens vind.

O kopparband, som fångslar mig!
När skall jag lossas ifrån dig?
När får jag flykta till det land,
Der ljuset ler mot blomhöljd strand?

När får jag väl från stoftets chor
Förflyttas dit, der Fadren bor? —
Ack snart! så hviskar i mitt bröst
En himmelskt len och mystisk röst.

O, hvilken fröjd, när dit jag när
Och uppå himlastranden står
Omkretsad utaf englars här
Och fri från hvarje ondt begär!

Hon tänker på dig.

Du yngling, som flydde med vårens vind
 Långt bort uti fjerran så blek om din kind!
 Var trofast mot den, som vid susande lind
     Ses gråta för dig!

När aftonens glans går ned öfver sjön,
 Och vaktlarne slå på den lummiga ön,
 Hon andaktsfull händerna knäpper till bön
     Och beder för dig.

Af smärtfulla qual då häfs hennes bröst,
 Och läppen sig rör, men man hör ingen röst:
 Du yngling på svallande hafvet, var tröst!
     Hon beder för dig.

Med husligt bestyr hon tar sig så brådt,
 Men sist när som dagen till ända har gått
 Och vänliga bädden hon ändtligt har nått,
     Hon tänker på dig.

Strömma du tår!

Strömma, du tår!

Ingen din smärta förstår.
Göm dig för verlds barnens blickar,
Snart är din källa tömd.

Hjerta, o svid
Djupt under livvets strid;
Snart är den slut, och du hvilar
Lugn i din glömda graf.

Våldsamt, o bröst,
Häf dig, du finner ej tröst,
Förr'n den försonande engeln
Slutar ditt gömda qual.

Segrande tro,
Vakta den gyllene bro,
Som med förfärad blickar
Djeflarne skyggå fly!

Anande hopp,
Skåda förtröstansfullt opp!
Himmelska stjernor så mäktigt
Mana ditt öga dit.

Kärlek så skön,
Skapelsens renaste bön!
Höj dig på segrande vingar,
Svik ej din ljufva pligt!

Se upp!

Lyft, menska, mot himlen din tårade blick,
 När smärtan vill hjertat förtära!
 Af Gud till ditt bästa du sorgen ju fick —
 Bed Honom om kraft att den bära!

När motgångens bölja med fräsande ljud
 Sig hvälfver alltjemt på din bana,
 Se uppåt mot himlen — der bor ju din Gud —
 Och tappa ej hoppet — din fana!

Ack, lidandets stunder snart nalkas sitt slut,
 Snart lossas de tryckande banden,
 Då fri ur sitt fängsel han glad flyger ut
 Mot ljuset, den tränande anden.

"Det julas".

Det julas i bodarnes fönster,
 Det glittrar derinne så grant
 Af tusentals prunkande mönster,
 Och billigt är allting försant,
 Ty blott med sin "krona" på fickan
 Man köper en julklapp åt flickan,
 Som rodnar och niger och ler.

Det julas i torparens stuga,
 Der skuras båd stolar och bord.
 Hvar fläck efter sommarens fluga
 Tas bort från "det heliga ord". —
 Hvad ändå det nu kännes roligt,
 När julen så smått och förtroligt
 Oss nalkas och gläntar på dörrn.

Det julas i höghvälfda salar,
 Der slamras, poleras och tvås.
 Man lyss medan "nådi frun" talar
 Om nyaste mönstret på "krås",

Om tant, hur hon ständigt sig finner
 Besvärad af betlande qvinnor,
 Som be om en skärf nu till jul.

Det julas kring dälдер och ängar,
 Och jorden sig kläder i hvitt,
 Små bäckar i trångvordna sängar
 Förkunna sin glädje så fritt;
 De veta, att Bethlehemsgästen
 En bädd mera trång fick till festen
 Än de i sin granskygda dal.

Det julas i cellen den skumma,
 Der ensam jag sitter hvar qväll.
 Visst hör jag, hur stormarne brumma
 Derute, men jag är så säll.
 Jag köpt mina julljus och väntar,
 Att *Ljuset*, som föddes, snart gläntar
 På hjertats osynliga dörr.

Småfoglarne.

Det är så kallt uti vintertid,
 Ej grässtrå synes på marken,
 Och solen lyser så stel, fast blid —
 Det är så dystert i parken.

Vi arma små snart i köld förgås,
 Vår sång har tystnat, vi lida.
 Ack, intet snöfall kan värma oss,
 Vi våren långsamt förbida.

Vi ha ej föda; af hunger tård
 En broder dog uti qvällen.
 Han slumrar lugnt från sin sorgsna verld
 Inunder isiga hällen.

O menska, visa barmhertighet
 Mot den som klagar och lider!
 Vi äro små, men hvad gör väl det,
 Vi kämpa dock hårda strider.

Och, Han derofvan, som allting ser,
En gång dig rikligt skall löna,
Och vi, när kylande sol går ner,
Med drillar friska och sköna.

Så öppna ladan och släpp oss in,
Oss offra huld någon kärna!
Och sen', du nattliga måne, brinn,
Brinn klar, du strålände stjerna!

Temistokles' afskedssång.

Fosterland, farväl, du dyra,
 Flykta skall jag nu från dig;
 Genom ostrakismens yra
 Man ej mer vill ega mig.
 Hvad jag gjorde för ditt väl
 Nog du vet — farväl, farväl!

Om jag någon gång i villa
 Tog ett orättfånget guld
 Fosterland din nöd att stilla,
 Var det, därför blif mig huld!
 Hvad jag gjorde för ditt väl
 Nog du vet — farväl, farväl!

Ingen rena händer eger,
 Ingen har ett skuldfritt bröst,
 Ingen uppå guldvigt väger,
 Hvad han gör sitt land till tröst,
 Hvad jag gjorde för ditt väl
 Nog du vet — farväl, farväl!

Dig i högsta mått jag egnat
Kärlek, dyra fosterland,
Och med segrar jemt dig fägnat,
Gifvit dig till stöd min hand,
Hvad jag gjorde för ditt väl
Nog du vet — farväl, farväl!

Gudars ynnest jag utbeder
Nu för dig, mitt fosterland,
Ty jag ser din kust gå neder
Bakom horizontens rand.
Mer och mer jag bort från dig
Biltog far på ödslig stig.

Studentens monolog.

Jag var hos henne här om qvällen,
 Den sköna, tjusande Marie;
 Så klar och blå hang himlapellen
 Med tusen blida stjernor i,
 Som glänste kapp med hennes öga
 Och logo mildt ifrån det höga.

Vi gingo ut. Kring all naturen
 Var tyst, — ej hördes annat ljud
 Än vindens suck i gröna furen
 Och milda stämman från min brud;
 Hon svor en evig trohetsed
 Och jag . . . jag gjorde ock så med.

Men skall hon hålla denna eden?
 Ja, derpå säkert nu jag tror,
 Fast mången annan har den seden
 Att bryta snart sin "trohet stor".
 Hon älskar mig, jag älskar henne,
 Och snart vi bli nog ett, vi tvänne.

Förlofning snart vi skola göra,
Det skall bli skönt; så blir hon min.
Se'n blir det roligt nog att röra
I Lund bland luntor på latin,
Ty nu jag snart mig dit begifver
Och så med tiden prestman blifver.

Josefs och Marias
afsked från Nazareth.

Josef.

Solens stråle genom dimman bryter,
Jublet vaknar omkring berg och dal,
Blodet varmt i hvarje åder flyter,
Hela jorden blir en brölloppsal;
Lunden ljusnar och i palmens toppar
Sjunga foglarne sin helsningssång,
Bäcken sorlande i ängen hoppar,
Modig, yster, under vilda språng.

Ut till färd vid morgonsolens ljusning
Tåga vi i dag till Bethlehem.
Se, Maria, vidgas ej af tjusning
Nu ditt bröst — ett salighetens hem?
Daggen glimmar uppå fältets matta,
Blomman opp sitt öga blygsamt slår,
Rodnar utaf glädje, kan ej fatta
Allt hvad skönt för hennes blickar står.

Aek den Gud, som gör så skön naturen,
 Skall nog leda oss till målet fram;
 Bönen upp på starka vingar buren .
 Ren och helig, varm och alvarsam,
 Tar han mot och skyddar oss för fara —
 O Maria, hvilken salig lott
 Att af Jehovah få älskad vara
 Och förtrösta på hans kärlek blott!

Maria.

Du har rätt. Har jag blott dig och Herran
 Jag fruktar intet utaf världens hot.
 Må menskor döma mig från Gudi fjerran,
 Mig bryr det ej — jag allt tar tyst emot.
 Nu fara vi, jag kommer icke åter
 Förrän som mor — min egen Herres mor —
 Jag ringa, aek, tack dig, o Gud, som låter
 På mig bevisa så din kärlek stor! — — —

Dig o tack, som styrkt mitt svaga hjerta
 Under lidandets och sorgens stund!
 Du har stillat denna hårda smärta,
 Som mig grep så djupt i själens grund.
 Du har vakat öfver mig i nöden,
 Du har hållit öfver mig din hand,
 Du skall styrka mig en gång i döden,
 Du skall taga mig till himlens land.

Nu farväl I sköna berg och höjder,
 Der jag vandrat har så mången gång,
 Der jag njutit har så många fröjder,
 Der jag sjungit har min barndomssång,
 Och farväl du klara, friska källa,
 Som mig skänkt den lifvande kristall,
 Hvilken klar du lät ur djupet välla
 I ett oafbrutet sakta svall.

Ack, så sorlade i Edens lunder
 Säkert silfverbäckens muntra språng,
 När de sälla två i dagens stunder
 Hörde näktergalens ljufva sång.
 Ack, farväl! jag sliter mig från eder,
 Kära ställen i min fosterbygd,
 Gud det vet, det är med rena seder
 Och med bibehållen barndomsdygd.

Nu vi lemna oss i Herrans händer
 Och begynna så vår långa färd.
 Varmt ett tack jag emot himlen sänder
 För den lott, som blifvit mig beskärd;
 Den är dubbelt skön: en vän på jorden —
 Ack ett hjerta älskande och ömt —
 Gode Gud! ock du min vän är vorden,
 Du har ej din tjenarinna glömt.

Kör af englar.

Vi er ledsaga bland dimmor och töcknar,
Svalka er panna med vingarnes fläkt,
Följa er troget i villande öknar,
Lysa er sakta, då solen är släckt.
Vandren då trygga, vårt öga skall vaka
Ljuft öfver eder i midnattens stund,
Snart skall den sörjande jorden få smaka
Sällheten af att med Gud få förbund.

Afskedet.

Farväl, o vänner, till andra stränder
 Min bundna ande från jordens länder
 Snart går förlossad — hur ljuft ändå
 Att kunna hoppas ett fjerran blå!

Tyst med er klagan! Mitt öga blundar,
 En salig vår snart för själen stundar.
 Med hvita händer de englar små
 På gylne harpor der uppe slå.

Så ostörd hvilan, så skön är friden,
 Som vins då lefnaden är förliden.
 I grafven slumrar man ljuft och sött,
 Glömsk af de mödor, dem här man mött.

Farväl, o torken de spilda tårar!
 Välkomne efter till himlens vårar!
 Se bågarn skummar i Rafaels hand;
 Min själ hon vigs vid det sköna land.

Bonden.

Nu är sommar, nu är hopp
I mitt hjertas gömma.
Gylne skördar växa opp,
Sorgen vill jag glömma.

Jag har plöjt och jag har sätt
Uppå åkrar mina,
Nu jag Gud vill bedja blott
Låta solen skina,

Låta regnets milda flod
Gjutas ned deröfver,
Och en tro, att Gud är god
Jag så väl behöfver.

När jag ut på fältet går
Att Hans verk beskåda,
Ofta får en glädjetår
Hjertats tack förråda.

Täppan, som mig anförtrodd
Blef, jag nog skall sköta.
Något korn skall nog ge grodd,
Någon fröjd mig möta.

Rosen.

Ut öfver sommarns blommor drog fram en höstlig vind
 En dag, då solen bakom moln sig gömde,
 En dödskyss gaf han alla på deras hvita kind,
 De böjde ned sin fina kalk och drömde;
 De drömde om sin fägring i sommarns glada dar,
 När blodet, ack, så lifligt i hvarje åder far,
 De drömde, ja, ty lifvet var ej flyktadt.

Kom så i aftontimman till blomsterröfvad äng
 En skald med gylne lyran uti handen,
 Han grep uti den spända, den månbelysta sträng,
 Och uti rymdens salar flydde anden.
 Ett djupt ackord kring ängen i qvällens stillhet drog,
 Och genast upp ur slummern en ros sitt öga slog —
 Hon väcktes af den silfverklara tonen.

Förtjust då skaldens blick uppå väna rosen föll,
 Han bröt med varsam hand dess svaga stängel

Och sade: lilla blomma, för höstens vind du höll
 Ej ut, men lifvet åter sångens ängel
 Dig, sköna sommarns dotter, blott med en ton nu gaf,
 Och du skall slippa hvila i jordens kalla graf,
 Ty jag skall bära dig invid mitt hjerta.

Då gret den lilla rosen af fröjd en silfvertår
 Och böjde ömt sitt hufvud mot hans hjerta,
 Men skalden på sin harpa fler' djupa toner slår,
 Och fjerran flyr den gäst, som heter smärta.
 På luftens vågor dallra de underfulla ljud
 Och stiga emot himlen med tacksamhet till Gud,
 Som föremålet är för deras längtan.

Nu varsamt skalden tryckte mot eldadt bröst sin ros,
 Som log förstulet än emot hans öga.
 Likväl var hennes fågring snart flyktad bort sin kos,
 Och redan blefvo leenden mer tröga,
 Då kyste han den lilla och sade: Sof i ro!
 Du skall dock slippa hvila i jordens kalla bo,
 Ty jag skall bära dig invid mitt hjerta.

Der skall du mig påminna hvar gång jag ser på dig
 Om henne, som min hela dyrkan eger.
 Som du hon nu har vissnat och lyktat livvets stig
 Och hvilar kall på dödens lugna läger,
 Men upp till grafven hennes hvar dag jag går en gång

Och sjunger der med vinden den djupa sorgesång,
Som under nattens löpp jag drömt och diktat.

Ja, henne skall jag minnas, för henne lyrans ton
Skall genom nattens dunkla riken strömma.
Hon var min första kärlek, min sista blir ock hon,
Ja, aldrig, aldrig skall jag henne glömma.
Må höstens vindar ryta utöfver hennes graf,
Jag eger likväl hoppet, att ock min vandringsstaf
Skall brytas, — och jag enas få med henne.

Ty der bland höga stjernor hon bor i himlens sal
Och skådar hit på vandraren i gruset,
Som sjunger här vid harpan om längtans grymma
qual,

Om längtan efter henne uti ljuset. —
Nu, blomma, skall du hvila invid mitt varma bröst
Och någon gång så skänka den arme sångarn tröst,
Som med en harpoton dig väckt ur dvalan.

Och sångarn fäste rosen så hoppfull vid sin barm
Och log förtröstansfullt mot henne neder. —
Hvem kan väl kalla blomman *då* glömd och svag
och arm,

När öfver hjertat sina blad hon breder?
Och *uti* skaldens hjerta hon hade än sin del,
När denne slutat röra det gylne strängaspel,
Och döden lossat anden utur bojan.

Erik XIV.

1.

Fårögd och stum i sin cell så dyster satt grånande
 Erik,
 Friden var flydd ur hans bröst, veckad var pannan
 af sorg.
 Hotande sändes hans blick långt bort i omätliga fjer-
 ran,
 Hat och förbittring kanske fylde hans lidande själ.
 Skall jag nu dö, så talade han, som en suck uti stor-
 men,
 Dö som en strimma af ljus slocknar då solen gått
 ned?
 Hvad var mitt lif? Ack, en färd långt mera förfär-
 lig än andras
 Uppå det stormiga haf, der jag så redlös drefs kring.
 Härjadt och tomt var det ock, ej var det en dans
 uppå rosor,
 Ej för min irrande fot faldes en blomma en gång.
 Lagern, som ämnats åt mig, är evigt förvissnad och
 falnad,

Ryktet med skelande blick hviskar mitt fläckade
namn.

Brott! . . . o du fasliga ord, hvi ljuder du jemt i
mitt öra? . . .

Dimmiga spöken, o flyn åter till skuggornas land!
Snart skall ock jag komma dit, o helsen min salige
fader

Från sin olycklige son, fjettrad i suckarnes dal? . . .
Ack, härnere på jord så månet förtviflande hjerta
Fann hos sin himmelske far tröst och försoning och
nåd,

Gud! kan då också ej jag få nalkas den glänsande
tronen,

Der du med kärlekens magt styrer din skapade verld?
Kan då ej också på mig förtjensten bli räknad till
godo,

Som åt oss alla vans utaf din enfödde Son?

Är jag förkastad allen, jag, Svearnes afsatte konung,
Glömd i mitt fängelserum både af menskor och Gud,
Skall ej mitt hjerta få lugn, utan tyst i natten för-
blöda,

Liksom det slagtade lam vrida sig långsamt och
dö? —

Ve dig, osaliga dag, som såg mina rysliga felsteg,
Fåfängt jag manar dig bort, ständigt för minnet du
står.

O, jag minnes den gång — förnuftets lampa var
slocknad —

Då var det glädje och fröjd i ditt unga, skuldfria
hjerta,

Sorgfri som fjärlens var leken i barndomens dal,
Men hur förändradt blef allt! den krona, som mån-
gen med afund

Såg på ditt hufvud kanske, kändes för dig likväl
tung.

Dock du med tålmod bar de lidandets stunder dig
mötte,

Troget du tröstade mig — himlen dig löne en gång!
Allt uppoffrade du; när bröder mig trolöst förföljde,
Verlden med hånande skratt vände sitt anlet från
mig,

Du var den enda, som än åt flyktingen öppnade fam-
nen,

Du var den enda, som än egde ett hjerta för mig.
Alltid med ljufviga ord till min lidande själ du dig
vände,

Gjutande balsam och frid i mitt förhärjade bröst,
Och när mitt öga blott natt och mörker i verldsrym-
dens ether

Fann för ditt dimmiga glas, du var den engel, som
då

Hoppfullt och tröstande ledde min blick mot öster,
der solens

Härold, den rodnande skyn, glänste i purpur och guld.
Ännu jag skådar den skyn och alltid i ljusare rand-
ning

Skall du bli lycklig en gång, liksom jag aldrig det
var;

Grumladt är lifvet för dig som det var för din
fader,

Spillror af farkoster blott höllo mig uppe derpå.

Dagens drottning, den gyllene sol, qvælde fram uti
fägring

Ej att förkunna mig fröjd, nej, att förhärja min frid.

Stjernorna, hvaruppå jag i fåviskhet läste mitt öde,

Gäckande sågo till sluf ned i den dimhöljda natt.

Skef uti blicken jag steg i lifvets mystiska dunkel

För att min framtid få se — usla beräkning, farväl!

Tronen, hvarpå jag satt, stod fast som kanske ingen
annan,

Men då min hjerna blef sjuk, rullade allting om-
kring,

Och ifrån magtens höjd jag stöttes förfärande neder

Ej utaf menniskor, nej, ty utaf bröder det var;

Bror emot bror är tyrann: förbarmande fans ej en
gnista

Hos dem, o himmelske Gud, slösa på dem dock din
nåd!

Ej för min egen son jag beder, ty hämden skall hvila

Uppå de brottsligas barn — detta jag vet ju så väl.

Derför, min älskade son, vänd aldrig ditt hjerta till
klagan,

Tänk blott, att du nu är till för att försona min
skuld!

Än har din moder du kvar, hon skall uti sorgen dig
trösta,

Vänd dig till henne, och snart qväljes ditt hjerta ej
mer.

Tänk ej på livets mystèr! vårt lif är en fabel så
dunkel,

Att man den rätt förstår först när ens öga sluts till.
Ner i ett afgrundsdjup, af det svartaste mörker be-
skuggad,

Sänkes man, ack, då man hit bäres på moderlig arm.
Hur man än famlar och trefvar omkring, en fläck
knappt man finner,

Der man i friden kan få tröttade själen till ro.

Ack, du oroliga verld, farväl med din skrymtan och
falskhet,

Glöm din förskjutna gäst, stryk utur häfden mitt
namn!

Ej vill jag skyldra för kommande folk som en blod-
törstig Kristiern —

Nej, ty jag aldrig det var — vansinnet styrde min
hand. —

Gustaf, o Gustaf, för dig min *sista* bön vill jag bedja:
Tag honom, himmelske Far, i din förbarmande famn!
Styr till det bästa hans steg och lät hans profningar
bittra

Medlen blifva att han söker sin tillflykt hos dig!

Julnatten.

Stilla från blånande rymd sjönk lågande solen i hafvet,

Sände sin sista blick ut öfver Bethlehems nejd.
Vindarne sjöngo sin glädtiga sång i palmernas kronor,
Hviskande sakta och ömt ljufliga ord till hvarann.

Månen steg upp ur försilfrade moln i glimmande fägring,

Göt öfver cedrarnes hvalf rikligt sitt strålände ljus.
Qvällen var stilla och lugn och tystnadens heliga
mantel

Breddes kring trakten, der Ruth plockade axen en gång.

Stjernorna tindrade klart på träden, behängda af fikon,
Kidron flöt sorlande fram, vattnande Josafats dal.

Liljorna drömde om fröjd i dälternas ljufliga sköte,
Speglande sina behag blygt i den svällande bäck.

Ångande ambra kringdoftade skönt den stilla naturen,
Gullharpors himmelska ljud heligt i rymderna sam.

Dallrande röster i vågens svall hördes underligt tona,
Tona om frihet och ljus uppå vår mörknade jord.

Menskan en fånge var uti syndens förskräckliga boja,
Fjettrad hon låg lik en mask, bunden i synder och
brott,

Icke en utväg fans ur denna förfärliga klyfta,
Hvari vår stamfader djupt störtat sig sjelf, sina barn.
Kom så den heliga natt, då Försonarn i mennisko-
skepnad

Sändes till jorden ned, bärande ljusets banér,
Frid och försoning derpå stod skrifvet i glimmande
färger,

Hoppet, en stjärna så klar, glänste deröfver i guld.
Englarnes härold i skyn förkunnade undret, som skedde,
Sade för menskan, att nu nådenes vårsol gick opp,
Opp öfver nattfull jord, öfver töckenomdunklade da-
lar,

Spridande kring sig ett sken klart som det himmelska
ljus.

Gudasonen var född, och ormens förgiftande hufvud
Skulle med segerföt krossas af honom en dag . . .
Menskor, o, höjen er röst och prisen den evige Fa-
dern,

Hosianna så djupt rulle ur tacksamma bröst!
Följen med hjertat herdarne dit, der Gudomen hvilar,
Fallen för honom der ned, böjen er djupt uti stoft!
Bönens rökverk, en flammande eld, emot himmelen
stige,

Då skall englarnes här sjunga sin lofsång igen.

Farväl, farväl, du ädla hjerta,
 Som gömmes snart i grafvens tjäll!
 Glöm hvarje bitter jordisk smärta
 Och lef hos englar evigt säll!
 Du trufdes ej, du flydde bort
 Och nådde himlen inom kort.

Der bleka silfverlampor brinna
 Så andaktsfullt på himlen blå,
 Vi skola väl en gång dig finna,
 Om blott som du vår stig vi gå,
 Om blott som du, så ren, så skön,
 Vi kunna be till Gud vår bön.

Hör stormen brusa dödens toner,
 Skall ej vårt hjerta vakna opp?
 Skall ej till himlens friska zoner
 Vår själ, när slut är livvets lopp,
 Få flyga hän i Kristi famn
 Och finna der sin rätta hamn?

Ack, tiden sig i törnen kläder,
 Vårt lif blir fattigt, grafven rik,
 Och hvarje glädjesång man qväder
 Är blott en smyckad dödsmusik,
 Dig därför gläd, du rena själ,
 Som vunnit re'n ett evigt väl!

För dygdens segrar endast brunno
 Ditt hjertas önskningar och hopp,
 Der smärtans tårar bittert runno
 Du var tillreds att ta dem opp
 Och visa, att bak molnets flor
 En sol i glans och strålar bor.

Se, därför sörjes du af alla,
 Som uti vansklighetens land,
 Der smärtans dystra vågor svalla,
 Än gå med vandringsstaf i hand,
 Och därför ock din varma själ
 De bjödo smärtsamt sitt farväl.

Du hunnit målet. Sof nu stilla
 Din sömn så lång som tidens natt!
 Du maka, bör ej tårar spilla
 Uppå hans stoft — han hvilar gladt,
 Men sitt invid hans graf och lär,
 Hur lifvets stig bör vandras här!

Till syster B.

Dagen är härlig, hela naturen
 Snart i sin vårdrägt klädes så skön,
 Snart sjunger lärkan högt öfver furen
 Klangfullt för verdens herre sin bön.

Sjung också du i morgonens timma
 Tacksamt ditt lof för allt hvad han gaf!
 Bed, att hans nådes glänsande strimma
 Klart må dig leda hän till din graf!

Ute på tidens stormande vågor
 Snart skall du börja mödornas färd,
 Möta dig skola härjande lägor —
 Släck dem med ordets segrande svärd!

Akta dig, syster, noga för faran;
 Glädjen blott är en tynande ros,
 Glänser blott för att locka i snaran,
 Sedan som dimman flyr den sin kos.

Tag dessa orden med dig på vägen
Ut genom lifvets stormande strid:
Vaka, var trogen, bed och var trägen,
Då, endast då, vins himmelens frid.

Vårmorgonen.

Se, Skinfaxe stiger med lust ur den darrande sjö,
 Och Cynthias strålar försvinna vid bländande lågor,
 Och vattnet, åt Helios fordom en älskande mö,
 Ses höja och sänka af tjusning de svällande vågor.

Sig vårguden klär i sin grönskande, doftrika skrud,
 Förtjust af de bragder, om hvilka så ljufligt han drömde;
 Han kallar tillbaka med mäktigt och klingande ljud
 Den lärka, som tyst uti söderns oranger sig glömde.

Förtrollande dalar af zefyr omhuldade med smek,
 Han sjunger den värliga sången till skapelsens luta,
 Han kryssar bland rodnande blommor i afundsvärd lek,
 Och ofta så tätt till sin barm han dem vågar att sluta.

I lindarnes skygd vid min hydda jag sitter så glad
 Och ler åt uppståndelsens rosenbemantlade gårdar,
 Invid mina fötter af sippor en rodnande rad
 Ser tacksamt mot mig, som de späda i stormarne vårdar.

Jag svanen med utbredda vingar på damspegeln ser
 Så undrandé lyss uppå Sylvias nysjungna visa,
 Jag turtur i lunden hör kuttra sitt hjertas mystér
 Och kärleken högt för de blygsamma flammorna prisa.

O majsol, som kom att försköna vår suckande jord,
 Var helsad af oss i din strålände krona, den klara!
 O, uppvärm med glödande blickar den kyliga nord,
 Som hotfullt om vintern belägras af isarnes skara!

Du härliga morgon, som föddes med tjusning och hopp,
 Förkasta ej sången, som blygt i naturens sig blandar!
 Kanhända när åter du stiger mer flammandé opp
 Lycksalig och fri jag på himmelska stränderna landar.

Kanhända min lyras nu svaga och dallrande ljud
 Snart tystna för evigt i Sveas lyckliga dalar, —
 Välan då, jag vet, att der uppe hós fädernas Gud
 Man än om din skönhet, o Svea, med hänryckning talar.

En nyårsnatt.

Ack, hvad det var vackert. Himlen gnistrade, jorden gnistrade, fallande stjernor flöto som eldpilar genom det oändliga etherhafvet — bländade, tjuste och försvunno. Nyårsaftonen var inne. Det gamla året skulle med sina sorger och bekymmer i midnattens dunkla timma stiga ned i evighetens obesökta nejder, lemnande rum för ett nytt, fullt af hopp, tillit och förtröstan. Ack, ännu kunde ingen ana, hvilken förfärlig börda, som skulle trycka dess nog förut skuldbelastade samvete, innan det sjönk i sin eviga graf. — Mörka, nattsvarta öde! Dig utransakar ingen mensklig visdom, med dig kämpar ingen segrande David, — du går din väg stum, sluten, iskall — oöfvervinnelig — risar här, lisar der, blott allt jemt visande uppåt, uppåt till Honom, för hvars blotta ord och blickar äfven du måste böja den trotsiga hjessa, som under seklers lopp samlat öfver sig tusendes tårar, välsignelser, — förbannelser. — — —

Tornuret i byns kyrka hade nyss slagit tio. All manlig ungdom beredde sig att gå ut och »skjuta

Lindskoug.

bort det gamla året», som det heter. Man laddade därför sina skjutvapen, stoppade lite ull i öronen, sade åt föräldrar och syskon ett gladt »godnatt så länge» och kilade i väg. Den frusna snön knarrade så godt under skon, månstrålarne lekte »kurra gömma» med hvarandra i ynglingarnes klarblå ögon, och hela himmelens här strödde sitt glitter öfver isspejeln på dammen, der en qvarglömd kälke sqvallrade om, hvilken frisk tafla denna plats för några timmar sedan företett. Nu var dock allt tyst och stilla, — men blott några få ögonblick; från den närbelägna, nu i rimfrost klädda skogsdungen hördes hastigt en ugglas skri, som kom de nyss så glada ynglingarnes hjertan att krympa samman af fasa. En dyster aning uppsteg inom deras själar och förjagade livvets färg från deras förut så glänsande anleten. De sägo — sägo blott på hvarandra. Ingen tycktes hafva lust att bryta den högtidliga tystnad, som uppstått efter nattfogelns läte i lunden. Nu fråga vi: kan det verkligen ligga någon sanning i den gamla sägnen, som berättar, att ugglans hörbara uppträdande förebådar en olycka? Ja och nej. Vi lemna det derhän. Allmogens iakttagelser och intyg äro visserligen i många fall grundade på verkliga fakta, men vid detta som vid många andra tillfällen göra vi bäst uti att visligen stiga undan och tiga . . .

Några minuter hade försvunnit. Omsider hade man åter hemtat sig, och en ung, ståtlig man med

ljust hår och dito mustacher var den förste, som framträdde och försökte slita vidskepelsens band.

»Vi äro några narrar», utropade han med ett kort, välklingande skratt, som ej förfelade sin verkan på kamraterna, ty efter en kort öfverläggning såg man dem allesamman med gladt mod begifva sig ästad till andra ändan af byn, der ännu flere kamrater tillstötte, så att de inalles utgjorde en styrka af omkring tjugo man. —

Det olycksbådande lätet var glömdt.

»August kommenderar!»

»Ett, två, tre — fyr!»

Den ödesdigra skottsälvan dånade genom byn, genom luften, långt, långt bort och kom de närmast liggande husens fönsterrutor att darra af lufttrycket.

Ödesdigra? — Ja.

Ett tungt fall och ett klagorop, blandadt med de bortdöende skottens eko, förkunnade nogsamt hvad som händt. Hvems var då denna klagande stämma? August kände den. Han älskade för mycket sin Gia för att kunna misstaga sig på hennes röst, hördes den ock bland tusen. Han befann sig blott på några få stegs afstånd — med ett språng var han vid hennes sida. Hvem målar hans fasa, förskräckelse och förtviflan vid åsynen af henne, henne, den mest ömma och älskvärda varelse på jorden, liggande vid trappan, badande i blod? Han ville gråta, han kunde icke — han ville tala, men ångsten förtog ho-

nom hvarje hörbart uttryck af smärta. De andra hans kamrater, som tillkommit, sade också intet — de greto, det kunde August icke. Han föll på knä vid hennes sida, sammanknöt krampaktigt sina händer, liksom ville han bedja — bedja — bedja —

Gia inbars. Stum följde August det sorgliga taget. Han blef stående vid dörren, stirrande nästan som en vansinnig bort emot soffan, der hon blifvit lagd. Medvetandet om, att han sjelf och ingen annan kunde vara mördaren, emedan just han rigtat sitt skjutvapen längs utmed väggen emot dörren, hade med förlamande styrka lagt sig öfver hans själ och hotade nu att alldeles nedtrycka, tillintetgöra honom.

Vid ordet »August» glimmade det till i hans öga, och han ilade fram till soffan, hvarifrån ljudet kom. Här sjönk han åter på knä. Hon räckte honom handen. Han kysste den häftigt. Med ett outsägligt leende på läpparne sade hon:

»August, jag förlåter dig — du kunde ej hjälpat — jag hörde din röst — öppnade —».

Hon fulländade ej meningen, hennes hufvud sjönk tillbaka på kudden, ögonen förlotade sin glans och slötos alt mera — handen kallnade — August flög upp.

»Död!»

Han rusade ut i den gnistrande nyårsnatten. Stjernorna blänkte så underbart. Hvarje stråle var ett dolkstygn, som trängde djupt in i den olycklige

ynglings sargade själ. Förtviflans bleka demon slog sina nattsvarta vingar kring hans hjerta, och vanvettet stirrade åter glasartadt ur de ögons himlar, i hvilka Gia förut så många gånger rodnande sett sin egen bild, sin framtid, sitt allt. Atmosferen var så frisk, och dock tyckte sig August vilja förgås i densamma. Det var ett tanketumult inom hans hjerna, hvars raseri han förgäfves sökte bekämpa. Han svettades — han flydde — förgäfves; töcken insvepte hans själ i nät, ur hvilka först döden eger magt att befria . . .

Tiden hade framskridit. Klippspetsen glindrade så vackert i månskenet och såg med dyster tystnad sin sönderbrutna bild darra i forsens snöhvita skumvågor. Vägen dit upp var brant — ack, hvad betydde väl det? När är vägen för brant för ett af sorg och lidande sönderslitet hjerta? Hvar fins en väg, på hvilken ej den förtviflade, hopplöse vägar träda? Och August gick. Väl gled mången gång den mattade foten tillbaka, väl sänktes ögonen mot jorden för glansen der uppe, då de längtande sågo dit, men det gick ändå . . . ändå. Sorlet der nere ljöd så underbart genom nattens dunkla rike: frid, frid. —

Föräldrar och syskon blandade sina tårar. Det var en för alla sorglig nyårsnatt. Hvad hade de icke under det flydda året hoppats! Huru mången

brinnande bön hade icke från älskande mödrars hjertan stigit upp till allfaders tron! . . . O Gud!

Tolfslaget dånade. Naturen drog en suck, så djup, så oändlig. Sjelfva klippan tycktes häpna. De evigt blänkande stjernorna sågo dystert ned. En suck bland millioner flög hän på luftens osynliga vågor. — »En blixtn . . . en svart punkt i skummet . . .» tidens, lifvets tragedi var slut. I nya hvirflar rullade den hän för att efter tusentals vexlande scener åter försvinna i det oändliga, det gudomliga, det outgrundliga, hvars djup ingen mätt, hvars tanke ingen anat, och hvars vilja och rådslut intet förnuft kunnat begripa eller utransaka.

Söndagsmorgon.

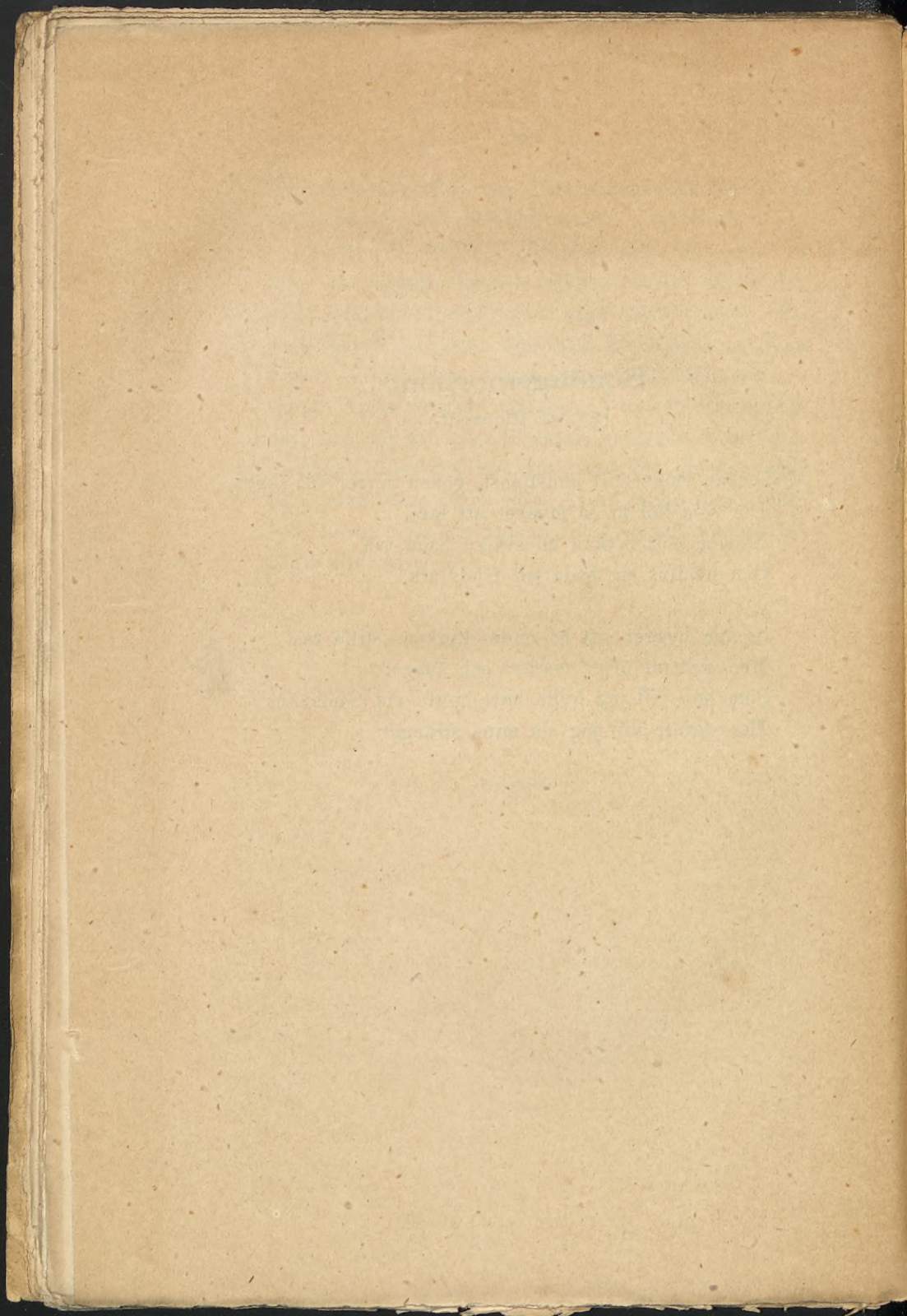
(Eft. C. Richardt.)

Klockan ringer till gudstjenst, göken ringer till skogs,
Der som här är så mycket att lära.
Skogen och kyrkan ha svalka båda två
Och hvälfva sig båda till Guds ära.

Svalan bygger sitt bo under kyrkans stilla tak
Men qvittrar öfver marker och ängar:
Som hon vill jag hvila mitt hjerta vid Guds hus,
Men derute vill jag slå mina strängar.

6000193239

Göteborgs universitetsbibliotek

